

Kurs świadomościowy z zakresu pracy z osobami z niepełnosprawnościami dla kadry Collegium Witelona

Moduł 10

DOBRE PRAKTYKI

COLLEGIUM
WITELONA
Uczelnia Państwowa

Spis treści Modułu

Moduł 10.1 Dobre praktyki w zakresie wsparcia osób z niepełnosprawnościami sensorycznymi

Moduł 10.2 Dobre praktyki w zakresie wsparcia osób z niepełnosprawnościami ruchowymi i manualnymi

Moduł 10.3 Dobre praktyki w zakresie wsparcia osób w i po kryzysach psychicznych

Moduł 10.4 Dobre praktyki w zakresie wsparcia osób z ograniczoną sprawnością komunikacyjną

Dobre praktyki w zakresie wsparcia osób z niepełnosprawnościami sensorycznymi

W przypadku osób z niepełnosprawnościami sensorycznymi, kluczowe jest umożliwienie pełnego dostępu do informacji oraz organizacja skutecznej komunikacji. Bez spełnienia tych podstawowych elementów trudno mówić o stwarzaniu warunków do pełnoprawnego udziału osób z niepełnosprawnością sensoryczną w procesie kształcenia, o samodzielności nie wspominając. Uczelnie, stając od lat przed wyzwaniami, związanymi z organizacją kształcenia i wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami sensorycznymi, opracowały szereg form wsparcia, które są z powodzeniem stosowane.

Dobre praktyki w zakresie wsparcia osób z niepełnosprawnościami sensorycznymi (c.d.)

Poniżej prezentujemy tylko wybrane rozwiązania, bowiem trudno opisać wszystkie z tego obszaru. Pracownicy dydaktyczni oraz administracyjni każdej uczelni mogą stosunkowo niskokosztowo usprawnić funkcjonowanie osób z niepełnosprawnościami sensorycznymi na uczelni poprzez:

- publikację informacji cyfrowej w formie dostępnej (zgodnej z aktualnie obowiązującym standardem WCAG),
- komunikację w formie dostępnej (np. zastąpienie/wspomaganie drukowanych i wywieszanych ogłoszeń komunikacją za pomocą wiadomości tekstowych, komunikacja za pośrednictwem telefonu, poczty e-mail i wiadomości tekstowych, zdalny przepływ dokumentów),
- zapewnienie różnych form i kanałów informacji i elastyczność w ich przetwarzaniu (np. przesyłanie prezentowanych materiałów w dostępnej formie, przetworzenie wersji drukowanej na wersję elektroniczną dokumentów, przetworzenie informacji głosowej na wizualną – np. napisy w filmach, audiodeskrypcja w filmach, stosowanie opisów alternatywnych do grafik, wykresów itd.),

Dobre praktyki w zakresie wsparcia osób z niepełnosprawnościami sensorycznymi (c.d.)

- możliwość przekazania materiałów, wzorów dokumentów, pism itd. w formie dostępnej za pośrednictwem e-mail,
- możliwość korzystania ze wsparcia w tworzeniu elektronicznych wersji materiałów (np. digitalizacja zbiorów biblioteki, dostęp do bibliotek cyfrowych);
- wydłużony okres wypożyczenia książek i materiałów,
- zapewnienie udziału tłumacza języka migowego podczas zajęć i egzaminów oraz obsługi administracyjnej,
- zapewnienie wsparcia asystenta dydaktycznego podczas zajęć, zaliczeń i egzaminów,
- wydłużony czas zaliczeń i egzaminów,
- elastyczne podejście do indywidualnych potrzeb.

Dobre praktyki w zakresie wsparcia osób z niepełnosprawnościami ruchowymi i manualnymi

Dobre praktyki w zakresie wsparcia studentów i studentek z niepełnosprawnościami ruchowymi nie powinny się ograniczać do organizacji odpowiednich warunków dla osób poruszających się na wózkach. Jak wcześniej opisano, grupa ta jest bardzo duża i różnorodna, w związku z czym zakres potrzeb może być bardzo duży. Poniżej prezentujemy wybrane dobre praktyki w tym zakresie:

- organizacja zajęć, zaliczeń oraz egzaminów w dostępnej przestrzeni, a w przypadku braku dostępności zmiana lokalizacji,
- swoboda i pierwszeństwo w wyborze miejsca podczas zajęć, zaliczeń oraz egzaminów,
- zwolnienie osób poruszających się o kulach i laskach z występów, wymagających długiego stania, zapewnienie im możliwości występów w pozycji siedzącej,

Dobre praktyki w zakresie wsparcia osób z niepełnosprawnościami ruchowymi i manualnymi (c.d.)

- pierwszeństwo w obsłudze (np. w wyznaczonych godzinach) w jednostkach administracyjnych,
- dostarczenie materiałów i wzorów dokumentów (wymagających wypełnienia) w dostępnej wersji elektronicznej,
- zamieszczanie informacji w dostępnej formie i miejscu (odpowiednia wielkość, wysokość lokalizacji),
- tworzenie miejsc odpoczynku oraz miejsc obsługi, przy których można usiąść (szczególnie istotne z punktu widzenia osób poruszających się o kulach),
- zapewnienie wsparcia asystenta dydaktycznego podczas zajęć, zaliczeń i egzaminów (np. w celu przygotowywania notatek lub zapisywania dyktowanych odpowiedzi),
- wydłużony czas zaliczeń i egzaminów,
- elastyczne podejście do indywidualnych potrzeb.

Dobre praktyki w zakresie wsparcia osób w i po kryzysach psychicznych

W przypadku wsparcia osób w lub po kryzysie psychicznym niezwykle istotne jest indywidualne podejście bowiem każde zaburzenie jest inne, podobnie, jak jego odczuwanie. Najważniejsze zasady współpracy w tym przypadku to poszanowanie intymności oraz przestrzeganie norm. Wśród dobrych praktyk, dzięki którym funkcjonowanie osób po i w trakcie kryzysu psychicznego w środowisku akademickim będzie łatwiejsze można wymienić:

- możliwość zmiany formy udziału w zajęciach, zaliczenia lub egzaminu (istotne dla osób z zaburzeniami lękowymi, fobiami, np. lękiem przed publicznymi wystąpieniami),
- zmiana terminu zaliczeń i egzaminów,
- wydłużony czas na przygotowanie prac, zaliczenia czy egzaminu, uwzględniający potrzebne przerwy,
- elastyczne podejście do indywidualnych potrzeb.

Dobre praktyki w zakresie wsparcia osób z ograniczoną sprawnością komunikacyjną

Komunikacja to podstawa funkcjonowania w środowisku akademickim. Przepisy jasno precyzują zakres uprawnień osób z trudnościami komunikacyjnymi, jednakże bardziej użyteczne i efektywne jest stosowanie sprawdzonych i skutecznych metod wsparcia tej grupy:

- stosowanie formy komunikacji zgodnie z możliwościami osoby z trudnościami komunikacyjnymi (np. język migowy, tłumacz, posługiwanie się symbolami lub piktogramami, korzystanie ze wsparcia asystenta, zmiana komunikacji telefonicznej na tekstową – komunikatory, sms, mms itd.),
- zmiana formy udziału w zajęciach, zaliczeniach i egzaminach (np. z ustnej na pisemną, publiczną na indywidualną itd.),
- zwolnienie z występów publicznych (zastąpienie inną formą),
- swobodny wybór miejsca w sali (istotne szczególnie podczas ćwiczeń – możliwość uczestnictwa w dyskusji),
- wydłużony czas trwania zaliczenia lub egzaminu,
- elastyczne podejście do indywidualnych potrzeb.

